

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Hîncești din 30 noiembrie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2016, declarat de inculpatul

Onucu Ion Ion, născut la 22 martie 1991, originar și domiciliat s. Stolniceni, r-nul Hîncești.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.03.2015 - 30.11.2015;

Instanța de apel: 10.01.2016 - 15.02.2016;

Instanța de recurs: 17.05.2016 - 28.09.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Hîncești din 30 noiembrie 2015, Onucu Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la amendă în mărime de 1000 unități convenționale, echivalentul a 20000 lei.

Acțiunea civilă a fost admisă, fiind dispusă încasarea din contul lui Onucu Ion în beneficiul lui Lepădatu Nicolae prejudiciul material în sumă de 7000 lei și prejudiciul moral în sumă de 5000 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță, a constatat în fapt că, Onucu Ion în luna octombrie 2012, data exactă de organul de urmărire penală nu a fost stabilită, în incinta punctului de colectare a laptelui din s. Stolniceni, r-nul Hîncești, prin înșelăciune, sub pretextul că are nevoie stringentă de a achita plata pentru contractul de studii la Academia de Studii Economice din Moldova, abuzând de încrederea lui Lepădatu Nicolae, i-a comunicat această informație falsă, legată de plata de studii, fapt confirmat prin dispoziția de încasare nr. 1173 din 17 ianuarie 2012, a sumei de 6800 lei, în rezultatul căreia, cu acordul viciat al victimei, a obținut de la ultimul suma de 7000 lei, după care însușind banii a refuzat să-i întoarcă lui Lepădatu Nicolae astfel, cauzându-i daune în proporții considerabile.

3. Avocatul Turceac Ivan în numele inculpatului și inculpatul, au contestat cu apel sentința solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea apelului au invocat că, prima instanță nu a acționat în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, iar probele administrate atât la urmărirea penală cât și în cadrul cercetării judecătorești nu sunt pertinente, concludente și veridice, iar în ansamblu nu coroborează între ele și nu

dovedesc cert că inculpatul a săvârșit infracțiunea de escrocherie.

Proba forte a acuzării a fost martorul Olaru Victor, însă depozițiile acestuia se deosebesc prin incorectitudine față de declarațiile date de către el la urmărirea penală și în prima instanță, iar instanța nu a dat apreciere cuvenită acestor depoziții după cum nu a luat în calcul nici faptul că martorul Olaru Victor și partea vătămată Lepădatu Nicolae se află în relații de muncă, acesta fiind angajatul lui Lepădatu Nicolae și care poate fi ușor influențat pentru a da declarații în favoarea părții vătămate.

Mai mult, nici proba cu martorul Cioară Nina nu este decisivă, or prima instanță nu a luat în calcul faptul că aceștia nu sunt martori oculari ai infracțiunii imputate lui Onucu Ion, ci doar subiectiv au afirmat că au auzit despre împrumut de la partea vătămată.

Astfel, Olaru Victor în cadrul urmăririi penale a declarat că a văzut faptul transmiterii de către Lepădatu Nicolae a banilor în bancnote cu valoarea nominală de 20 lei și 50 lei lui Onucu Ion, pe când în cadrul cercetării judecătorești acesta a comunicat că faptul transmiterii banilor nu l-a văzut, dar l-a văzut pe Onucu Ion când a ieșit de la punctul de colectare a laptelui cu bani în mână în bancnote cu valoarea nominală de 20 lei și 50 lei.

La materialele dosarului au fost prezentate doar probe indirecte, și anume declarațiile părții vătămate și declarațiile martorilor acuzării, însă nici unul din ei nu a fost prezent la momentul transmiterii banilor și nu poate confirma acest fapt, fiind astfel inadmisibil a pune la baza sentinței de condamnare numai probele indicate.

Subsidiar apelanții au invocat că, prima instanță a acceptat spre examinare acțiunea civilă în cadrul procesului penal și a admis integral cerințele părții vătămate, nejustificând prin care anume circumstanțe de fapt și de drept a poziționat prejudiciul moral la o sumă exagerată.

Mai mult, prima instanță nu a luat în considerație recomandările din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 09 octombrie 2006 „Cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral”, iar pretențiile din acțiunea civilă nu sunt și nu au fost justificate și fondate, motiv din care instanța urma să le respingă, nefiind specificat prin ce anume se justifică încasarea prejudiciului moral în sumă de 5000 lei, cererea de chemare în judecată fiind în derogare de la norma prevăzută de art. 219 Cod de procedură penală, instanța încălcând astfel drepturile fundamentale a inculpatului care au menirea să asigure dreptul la un proces echitabil.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2016, a fost admis apelul, casată sentința în latura civilă și în această parte pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost dispusă încasarea de la Onucu Ion în beneficiul lui Lepădatu Nicolae a sumei de 500 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. La adoptarea soluției date, instanța de apel a stabilit că, prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite de Onucu Ion încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat în faza de urmărire penală și cercetare judecătorească.

Astfel, instanța de apel a respins argumentele invocate în cererea de apel de avocatul inculpatului Turceac Ivan și inculpatul Onucu Ion, precum că sentința este ilegală și neîntemeiată, bazată pe probe insuficiente și formale, fiindcă prima instanță a examinat cauza minuțios, multilateral, sub toate aspectele și în baza tuturor probelor administrate în cauza penală, verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv, prin prisma prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, justificat a concluzionat și a constatat cu certitudine și fără nici un dubiu rezonabil că, acțiunile inculpatului Onucu Ion se încadrează juridic în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Mai mult, prima instanță corect a menționat faptul că, vinovăția inculpatului se dovedește prin declarațiile martorilor și a apreciat ca veridice declarațiile acestora, deoarece sunt consecvente, se completează reciproc, date sub jurământ, fiind avertizați de răspundere penală pentru declarații false, iar temei de a nu crede aceste declarații instanța de judecată nu a avut.

Instanța a specificat că, pe parcursul judecării cauzei penale nu s-au constatat circumstanțe, care ar putea provoca dubii în veridicitatea declarațiilor martorilor, deoarece în cadrul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești dâșii au dat aceleași declarații.

Instanța de apel a respins argumentul apelanților cu privire la faptul că proba cu martorul Cioară Nina prima instanță a statuat-o ca decisivă cu toate că aceasta nu a fost martor ocular, afirmând subiectiv că a auzit despre împrumutul de la partea vătămată, deoarece Onucu Ion a solicitat și de la ea acordarea unui împrumut, însă dânsa la refuzat, propunându-i să se adreseze la Lepădatu Nicolae, apoi l-a văzut pe inculpatul la punctul de colectare a laptelui.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a reținut că pentru anul 2012 taxa de studii era deja achitată de părinții inculpatului, prin urmare inculpatul acționând cu intenție directă de a profita de banii obținuți în urma transmiterii de către Lepădatu Nicolae, l-a înșelat pe acesta, menționând că are nevoie de bani pentru a-și achita studiile.

4.2. Cu referire la mărimea prejudiciului moral solicitat de partea vătămată, instanța de apel a reținut că, nu a fost dovedit prejudiciul în cuantumul de 5000 lei, iar argumentul părții vătămate Lepădatu Nicolae ce ține de consecințele infracțiunii și anume că după incidentul dat, acesta a fost înjosit, umilit și având emoții negative afectându-i sănătatea, a fost respins, deoarece instanței nu i-a fost prezentat nici un înscris autentic ce ar confirma acest fapt.

Astfel, instanța de apel a menționat că, prima instanță incorect a stabilit mărimea prejudiciului moral încasat în beneficiul părții vătămate Lepădatu Nicolae în sumă de 5000 lei, stabilind potrivit art. 219 Cod de procedură penală și art. 1423 Cod civil, că suma prejudiciului moral de 500 lei, este echitabilă dreptului pretins a fi încălcat.

4.3. La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a menționat că, prima instanță a ținut cont de prevederile art. art. 6, 61, 75 Cod penal, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă.

5. Inculpatul, în temeiul pct. 6), 8), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs hotărârile pronunțate, solicitând casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivare a invocat că, în ședința de judecată avocatul inculpatului a formulat cerere pentru cercetarea suplimentară a probelor administrate în prima instanță, însă instanța de apel ignorând prevederile legale, nu s-a pronunțat prin încheiere asupra cererii respective, nu a indicat motivul respingerii cererii, nu a indicat dacă probele sunt concludente sau utile cazului, deoarece în cazul în care acestea urmau a fi acceptate pentru cercetare suplimentară, urma să înceapă o nouă etapă a ședinței de judecată în instanța de apel, și anume să se desfășoare cercetarea judecătorească, după regulile generale prevăzute pentru prima instanță, ceea ce de fapt în cazul dat nu a avut loc.

Mai mult, în instanța de apel nu au fost date citirii probele și declarațiile martorilor examinate de prima instanță, nefiind consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată din 15 februarie 2016, în caz contrar s-ar fi ajuns la concluzia că aceste probe sunt incerte și se contrazic.

Menționează recurentul că, la examinarea cauzei în apel a obiectat asupra faptului că probele administrate, prezentate la materialele dosarului nu sunt pertinente, concludente și veridice, care în ansamblu nu coroborează între ele completându-se unele pe altele.

Consideră că, declarațiile martorului Olaru Victor se deosebesc prin incorectitudine față de declarațiile date de către acesta la urmărirea penală, iar instanțele de fond nu au dat apreciere cuvenită acestor depoziții după cum nu au luat în considerație faptul că martorul dat și partea vătămată se află în relații de muncă, acesta fiind angajatul lui Lepădatu Nicolae și care poate fi ușor influențat pentru a da declarații în favoarea părții vătămate.

Astfel, Olaru Victor în cadrul urmăririi penale a declarat că a văzut faptul transmiterii de către Lepădatu Nicolae a banilor în bancnote cu valoarea nominală de 20 lei și 50 lei lui Onucu Ion, pe când în cadrul cercetării judecătorești acesta a comunicat că faptul transmiterii banilor nu l-a văzut, dar l-a văzut pe Onucu Ion când a ieșit de la punctul de colectare a laptelui cu bani în mână, în bancnote cu valoarea nominală de 20 lei și 50 lei.

Mai mult, nici proba cu martorul Cioară Nina nu este decisivă, or prima instanță nu a luat în calcul faptul că aceștia nu sunt martori oculari ai infracțiunii imputate lui Onucu Ion, ci doar subiectiv au afirmat că au auzit despre împrumut de la partea vătămată.

Astfel, susține recurentul că, învinuirea adusă lui Onucu Ion nu este bazată pe probe directe și pertinente ce ar confirma vinovăția acestuia.

Totodată, fapta incriminată lui Onucu Ion nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, lipsind probe ce ar confirma latura subiectivă a infracțiunii date, or, din materialele dosarului cu certitudine rezultă că, instanța de judecată nu a stabilit că Onucu Ion ar fi acționat prin înșelăciune sau abuz de încredere, altfel spus, între inculpat și partea vătămată ar fi fost încheiate careva convenții de drept civil sau alte fapte juridice sau că, aceștia s-au aflat în relații de prietenie, afecțiune artificial creată și susținută de eforturile făptuitorului, argumente asupra cărora instanța de apel a omis a se expune.

Referitor la acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului moral, recurentul a indicat că, instanța de apel făcând trimitere la prevederile art. 1423 Cod civil nu a

ținut cont de reglementările art. 1422 Cod civil, în cazul dat, instanțelor de judecată nu le-a fost prezentate dovezi incontestabile în ce privește temeinicia pretențiilor părții vătămate, mai mult, instanța a lăsat fără motivare admiterea pretențiilor părții vătămate în sumă de 500 lei.

6. Asupra recursului declarat a prezentat referință procurorul care s-a expus pentru respingerea acestuia, invocând că, în cadrul cercetării judecătorești, instanța prin administrarea probelor prezentate în coroborare cu materialele cauzei penale, cu certitudine a constatat faptul săvârșirii de către Onucu Ion a infracțiunii incriminate.

Temeiurile invocate de inculpat referitor la nevinovăția sa în săvârșirea infracțiunii incriminate, precum că pe parcursul examinării cauzei nu a fost stabilit faptul că ar fi acționat prin înșelăciune sau abuz de încredere, că acțiunile stabilite nu constituie infracțiune, dar poartă caracter civil, nu pot fi reținute, deoarece instanțele de fond, au motivat condamnarea inculpatului prin probele prezentate de acuzare care dovedesc intenția directă și vinovăția inculpatului.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Raportând aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal evidențiază că recurentul în recursul declarat invocă drept temei de casare pct. 6), 8), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, precum și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs menționează că aceste temeuri la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În primul rând, cu referire la pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, când hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau instanța a admis o

eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, precum și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, se reține că, recurentul nu indică concret asupra căror motive nu s-a expus instanța de apel, care ar fi esența circumstanțelor că instanța a admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care a afectat soluția instanței, că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, cu referire la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, când hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul penal ține să menționeze că, în pct. 18 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a R. Moldova nr. 9 din 30 octombrie 2009 „Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală”, este atenționat că instanța de recurs controlează dacă s-a aplicat corect dreptul față de faptele constatate de către instanța de apel și dacă faptele au fost constatate respectându-se normele de drept material sau procesual.

Astfel, se relevă că, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul înaintat de inculpat, a verificat minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, astfel ajungând la concluzia corectă enunțată supra la pct. 4 al prezentei decizii.

Colegiul penal a stabilit că, în sensul prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la admiterea parțială a apelului declarat de Onucu Ion, precum și motivele adoptării soluției.

În acest context, instanța de recurs menționează că, din conținutul deciziei instanței de apel rezultă, că ultima corect a reținut constatarea faptei și circumstanțele săvârșirii infracțiunii de către inculpat a primei instanțe, descriindu-le în partea descriptivă, ulterior, motivând concluzia de vinovăție a acesteia.

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis careva erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate.

Prin urmare, Colegiul penal, reține că instanța de apel, verificând minuțios probele administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, fiind stabilite cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului Onucu Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, precum și în

latura civilă la stabilirea mărimii prejudiciului moral.

Mai mult, motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

Instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, just a concluzionat că prima instanță, analizând probele administrate corect a stabilit și a reținut în sarcina lui Onucu Ion încadrarea juridică corespunzătoare prevăzută la art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

La caz, se constată că titularul cererii de recurs critică soluția instanței de apel, de altfel și cea a primei instanțe sub aspectul vinovăției, invocând astfel dezacordul său cu modalitatea de apreciere a probelor.

În probarea alegațiilor invocate, recurentul a descris în conținutul recursului probe și circumstanțe, care în opinia lui nu au fost apreciate de instanța de apel la justa valoare sau au fost apreciate unilateral, creându-se astfel impresia că instanța este părtinitoare, precum și că, nu au fost date aprecierile necesare declarațiilor martorilor Olaru Victor și Cioară Nina.

Însă, verificând materialele dosarului în raport cu criticele enunțate, Colegiul penal conchide că la judecarea apelurilor instanța a examinat prezenta cauză penală sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă privitor la menținerea condamnării în privința inculpatului Onucu Ion în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Ori, în opinia instanței de recurs soluția instanței de apel este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în cauză.

Prin urmare, cu referire la pretinsa încălcare admisă de instanța de apel prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la adoptarea soluției expuse desfășurat în pct. 4. din prezenta decizie și a cărei redare repetată nu este necesară.

În același context, în vederea respingerii argumentelor din recurs privitor la chestiunea de apreciere eronată a probelor, Colegiul penal amintește că la etapa judecării recursului ordinar nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, acesta fiind atributul exclusiv al instanțelor respective.

Deci, instanța de recurs nu examinează criticele referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea condamnării inculpatului privind învinuirea imputată acestuia prin rechizitoriu.

Mai mult, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede, că la această etapă instanța de recurs

verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în cauză.

Totodată, Colegiul penal pe această linie de considerente specifică, că pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În cauza deferită judecării o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs, ori, în fapt și în drept, decizia instanței de apel corespunde tuturor normelor de drept procesual penal.

Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurent, Colegiul penal, verificând materialele dosarului, specifică că judecând apelurile instanța a examinat cauza sub toate aspectele, adoptând o soluție corectă în speță.

Referitor la argumentele recurentului privind faptul că, în ședința de judecată avocatul inculpatului a formulat cerere pentru cercetarea suplimentară a probelor administrate în prima instanță, însă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra cererii respective, nu a indicat dacă probele sunt concludente sau utile cazului, precum și că a obiectat asupra faptului că probele administrate, prezentate la materialele dosarului nu sunt pertinente, concludente și veridice, care în ansamblu nu coroborează între ele completându-se unele pe altele, Colegiul penal ține să menționeze că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel din 08 februarie 2016, care nu a fost contestat de către participanții la proces, la întrebarea instanței dacă participanții la proces au careva cereri sau demersuri, atât inculpatul cât și avocatul acestuia Turceac Ivan, au declarat că cereri sau demersuri nu au, iar la întrebarea instanței dacă participanții au de prezentat probe suplimentare decât cele cercetate de prima instanță, avocatul inculpatului a făcut mențiune la declarațiile martorului Olaru Victor care conțin divergențe, iar inculpatul a declarat că nu are de prezentat probe suplimentare.

Astfel, instanța de recurs reține că de către inculpat sau avocatul acestuia, în ședința de judecată a instanței de apel nu a fost înaintată cerere privind cercetarea suplimentară a probelor, precum și careva obiecții asupra probelor administrate nu au fost înaintate, iar alegațiile recurentului în acest sens le respinge ca neîntemeiate.

La fel, Colegiul penal respinge ca neîntemeiat argumentul recurentului prin care se susține că, în instanța de apel nu au fost date citirii probele și declarațiile examinate de prima instanță, nefiind consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată din 15 februarie 2016, în caz contrar s-ar fi ajuns la concluzia că aceste probe sunt incerte și se contrazic, deoarece probelor și declarațiilor examinate de prima instanță au fost date citirii în ședința de judecată a instanței de apel din 08 februarie 2016, fiind consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d.140-143), iar examinarea repetată a acestora la ședința de judecată din 15 februarie 2016, nu este rațională.

În al treilea rând, cu referire la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, când hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara

erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, instanța de recurs menționează că, din conținutul deciziei instanței de apel rezultă, că ultima corect a menținut sentința primei instanțe care a constatat fapta și circumstanțele săvârșirii infracțiunii de către inculpatul Onucu Ion.

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis careva erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate.

Instanța de recurs menționează, că temeiul invocat de recurent - „nu sunt întrunite elementele infracțiunii” este prezent atunci, când instanța ce a judecat cauza a comis în această parte o eroare de drept, cum ar fi situația prin care în hotărârea judecătorească s-a făcut referire la săvârșirea infracțiunii, dar nu au fost stabilite faptele sau împrejurările de fapt care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii respective.

Sub acest aspect, Colegiul penal menționează că, potrivit doctrinei naționale latura obiectivă a escrocheriei se exprimă prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Astfel, elementul material se realizează prin acțiunea de dobândire ilicită a bunurilor de la victime, fiind întregit cu altele două, conținute în textul normei de incriminare - înșelăciune sau abuz de încredere.

Prin dobândire ilicită a bunurilor, legiuitorul prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține (pentru sine sau pentru altul) transmiterea voită în proprietate, posesiune, detenție a bunului mobil sau imobil, a altor valori străine sau dreptului asupra acestora.

Înșelăciunea întrunește în sine variate metode, procedee și tehnici de operare ale făptuitorului - denaturarea informațiilor despre sine, despre apartenența de bunuri, dezinformarea victimei privitor la marfă, contraprestație, calitate, preț, echivalent etc.; utilizarea unor împrejurări, echipamente, documente fictive sau false; ascunderea unor informații, fapte, împrejurări obligatorii pentru comunicare victimei ș.a; în funcție de circumstanțele faptei, înșelăciunea poate lua forma scrisă de realizare, verbală, electronică sau alta, fapt care nu are relevanță pentru existența infracțiunii de escrocherie.

Prin oricare dintre cele două modalități - înșelăciunea sau abuzul de încredere, acțiunea făptuitorului este îndreptată la inducerea victimei în eroare, prin crearea unei false reprezentări a realității, indiferent de mijloacele utilizate, cu scopul obținerii transiterii voite, sie ori altei persoane, a bunului sau dreptului asupra lui, ce aparține celui supus manoperelor frauduloase.

La încadrarea juridică a infracțiunii de escrocherie nu are importanță metoda înșelăciunii și mijloacele utilizate, important este ca acestea să fie îndreptate scopului de sustragere, iar victima să fie indusă în eroare și să ajungă la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări, determinante transiterii voite a bunului.

Latura subiectivă a infracțiunii de escrocherie se manifestă prin vinovăție sub formă de intenție. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special – a scopului de cupiditate.

Astfel, argumentul recurentului prin care se invocă că, în acțiunile

inculpatului lipsește latura subiectivă a infracțiunii incriminate, este reținut de către instanța de recurs ca neîntemeiat, deoarece instanța de apel, în urma cercetării probelor, corect a stabilit prezența tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Referitor la acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului moral, Colegiul penal ține să menționeze că, instanța de apel respectând prevederile legale a ajuns la concluzia corectă, de a admite parțial acțiunea civilă, dispunând încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral în sumă de 500 lei, or, despăgubirile pentru prejudiciile morale se disting de cele pentru prejudiciile materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În acest scop, pentru ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei, este necesar să fie luate în considerare suferințele fizice și morale susceptibile în mod rezonabil care au fost cauzate prin fapta săvârșită de inculpat, precum și de toate consecințele acesteia.

Anume în acest context, instanța de apel a evaluat corect dauna morală în sumă de 500 lei, luându-se în considerare gradul de vinovăție al autorului prejudiciului și măsura în care această compensare poate aduce satisfacție succesorului părții vătămate.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpatul Onucu Ion, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul *Onucu Ion Ion*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2016, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 octombrie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev